

KONVENCIJA DĖL TEISMO SUSITARIMŲ PASIRINKIMO

Valstybės, šios konvencijos šalys,

siekdamos skatinti tarptautinę prekybą ir investicijas ir tuo tikslu stiprindamos teismų bendradarbiavimą,

manydamos, kad toks bendradarbiavimas gali būti stiprinamas priimant vienodas normas dėl jurisdikcijos ir užsienio teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo,

manydamos, kad tokiam sustiprintam bendradarbiavimui visų pirma reikalingas tarptautinis teisinis režimas, numatantis teisinį tikrumą ir užtikrinantis išimtinio teismo susitarimų tarp komercinių sandorių šalių pasirinkimo veiksmingumą ir reglamentuojančio teismo sprendimų, priimtų bylose pagal tokius susitarimus, pripažinimą ir vykdymą,

nusprendė sudaryti šią konvenciją ir susitarė dėl šių nuostatų:

I SKYRIUS. TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis. Taikymo sritis

1. Ši konvencija taikoma tarptautinėse bylose išimtiniam teismo susitarimų, sudarytų civilinėse arba komercinėse bylose, pasirinkimui.

2. Pagal II skyrių byla yra tarptautinė, išskyrus atvejus, kai šalys gyvena toje pačioje Susitariančiojoje Valstybėje, o šalių santykiai ir visi kiti su ginču susiję elementai, nepaisant pasirinkto teismo vietos, yra susiję tik su ta valstybe.

3. Pagal III skyrių byla yra tarptautinė, kai siekiama pripažinti arba įvykdyti užsienio teismo sprendimą.

2 straipsnis. Taikymo išimtys

1. Ši konvencija netaikoma išimtiniam teismo susitarimų pasirinkimui:

a) kurio šalis yra fizinis asmuo, veikiantis visų pirma asmeniniais, šeimos arba namų ūkio tikslais (vartotojas);

b) susijusiam su darbo sutartimis, įskaitant kolektyvines sutartis.

2. Ši konvencija netaikoma:

a) byloms dėl fizinių asmenų statuso ir teisinio veiksnumo;

b) byloms dėl išlaikymo pareigų;

- c) kitoms šeimos teisės byloms, įskaitant sutuoktinių turto režimus ir kitas teises arba pareigas, kylančias iš santuokos arba panašių santykių;
- d) byloms dėl testamentų ir paveldėjimo;
- e) byloms dėl nemokumo, kompromiso ir panašioms byloms;
- f) byloms dėl keleivių ir prekių gabenimo;
- g) byloms dėl jūros taršos, atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus ribojimo, bendrosios avarijos ir skubiu atveju vykdomos vilkimo operacijos ir laivo išgelbėjimo;
- h) antimonopolinėms (konkurencijos) byloms;
- i) byloms dėl atsakomybės už branduolinę žalą;
- j) ieškiniams dėl asmens sužalojimo, kuriuos pareiškė fiziniai asmenys arba tai buvo padaryta jų vardu;
- k) civilinės teisės pažeidimo arba delikto ieškiniams dėl kilnojamajam turtui padarytos žalos, kuri nekyla iš sutartinių santykių;
- l) byloms dėl nekilnojamojo turto daiktinių teisių ir nekilnojamojo turto nuomos;
- m) byloms dėl juridinių asmenų teisėtumo, negaliojimo arba likvidavimo ir jų organų priimtų sprendimų teisėtumo;
- n) byloms dėl intelektinės nuosavybės teisių galiojimo, išskyrus autorių ir gretutines teises;
- o) byloms dėl intelektinės nuosavybės teisių, išskyrus autorių ir gretutines teises, pažeidimo, išskyrus atvejus, kai bylos dėl pažeidimo yra iškeltos dėl sutarties tarp šalių, susijusių su tokiomis teisėmis, pažeidimo arba galėjo būti iškeltos dėl tos sutarties pažeidimo;
- p) byloms dėl įrašų viešuosiuose registruose teisėtumo.

3. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies, ši konvencija yra taikoma teismo procese, kai byla, kuriai taikoma toje dalyje numatyta išimtis, iškeliama kaip prejudicinis klausimas, o ne kaip teismo proceso dalykas. Visų pirma vien faktas, kad byla, kuriai taikoma 2 dalyje numatyta išimtis, iškeliama ginantis, nereiškia, kad ši konvencija nebus taikoma teismo procese, jeigu ta byla nėra teismo proceso dalykas.

4. Ši konvencija netaikoma arbitražui ir kitiems susijusiems procesams.

5. Vien faktas, kad valstybė, įskaitant vyriausybę, vyriausybinę įstaigą arba visus kitus valstybės vardu veikiančius asmenis, yra šios konvencijos šalis, nereiškia, kad teismo procese ši konvencija netaikoma.

6. Jokios šios konvencijos nuostatos nedaro poveikio valstybių arba tarptautinių organizacijų privilegijoms ir imunitetams, atsižvelgiant į jas ir jų nuosavybę.

3 straipsnis. Išimtinis teismo susitarimų pasirinkimas

Šioje konvencijoje:

a) „išimtinis teismo susitarimo pasirinkimas“ – tai tarp dviejų arba daugiau šalių sudarytas c punkto reikalavimus atitinkantis susitarimas, kuriame nurodomi vienos iš Susitariančiųjų Valstybių teismai arba vienas ar daugiau vienos iš Susitariančiųjų Valstybių konkrečių teismų, atmetant visų kitų teismų jurisdikciją, spręsti ginčams, kurie iškilo arba gali iškilti dėl konkretaus teisinio santykio;

b) teismo susitarimo pasirinkimas, kuriame nurodomi vienos iš Susitariančiųjų Valstybių teismai arba vienas ar daugiau vienos iš Susitariančiųjų Valstybių konkrečių teismų, yra laikomi išimtiniais, išskyrus atvejus, kai šalys aiškiai nurodė kitaip;

c) išimtinis teismo susitarimo pasirinkimas turi būti sudarytas arba patvirtintas:

i) raštu arba

ii) kitomis ryšio priemonėmis, dėl kurių informacija tampa prieinama, kad ja būtų galima pasinaudoti ir vėliau pasiremti;

d) išimtinis teismo susitarimo pasirinkimas, kuris yra sutarties dalis, turi būti laikomas nepriklausomu nuo kitų sutarties sąlygų susitarimu. Išimtinis teismo susitarimo pasirinkimas negali būti ginčijamas vien remiantis sutarties negaliojimu.

4 straipsnis. Kitos apibrėžtys

1. Šioje konvencijoje „teismo sprendimas“ – tai teismo priimtas sprendimas dėl bylos esmės, nepaisant to, kaip jis vadinamas, įskaitant dekretą arba įsakymą, ir teismo (įskaitant teismo pareigūną) nurodymas dėl žyminio mokesčio ar išlaidų nustatymo, jeigu nurodymas yra susijęs su sprendimu dėl bylos esmės, kurį pagal šią konvenciją galima pripažinti arba vykdyti. Laikinoji apsaugos priemonė nėra teismo sprendimas.

2. Pagal šią konvenciją subjekto arba asmens, išskyrus fizinį asmenį, buveinė yra valstybėje:

a) kurioje yra jo oficiali buveinės vieta;

b) pagal kurios teisę jis buvo įregistruotas arba sukurtas;

c) kurioje yra jo centrinė administracija arba

d) kurioje yra jo pagrindinė verslo vieta.

II SKYRIUS. JURISDIKCIJA

5 straipsnis. Pasirinkto teismo jurisdikcija

1. Susitariančiosios Valstybės teismas arba teismai, nurodyti išimtiniame teismo susitarimo pasirinkime, turi jurisdikciją spręsti ginčą, kuriam taikomas susitarimas, išskyrus atvejus, kai susitarimas negalioja pagal tos Valstybės teisę.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalį jurisdikciją turintis teismas negali atsisakyti įgyvendinti jurisdikcijos remdamasis tuo, kad ginčą turėtų spręsti kitos valstybės teismas.

3. Pirmiau nurodytos šio straipsnio dalys nedaro poveikio normoms:

a) dėl jurisdikcijos, susijusios su ieškinio dalyku arba suma;

b) dėl vidinio jurisdikcijos pasiskirstymo tarp Susitariančiosios Valstybės teismų. Tačiau kai pasirinktas teismas turi teisę priimti sprendimą dėl bylos perdavimo, reikia tinkamai atsižvelgti į šalių pasirinkimą.

6 straipsnis. Teismo, kurio šalys nepasirinko, pareigos

Susitariančiosios Valstybės teismas, kuris nėra pasirinktas teismas, sustabdo arba nutraukia teismo procesą, kuriam taikomas išimtinis teismo susitarimo pasirinkimas, išskyrus atvejus, kai:

a) susitarimas pagal pasirinkto teismo valstybės teisę negalioja;

b) šalis pagal teismo, kurioje buvo iškelta byla, valstybės teisę neturėjo veiksnumo sudaryti susitarimą;

c) susitarimo įgyvendinimas akivaizdžiai prieštarautų teisingumui arba akivaizdžiai prieštarautų teismo, kurioje buvo iškelta byla, valstybės viešajai tvarkai;

d) dėl išimtinių priežasčių, kurių šalys nekontroliuoja, susitarimas negali būti pagrįstai vykdomas arba

e) pasirinktas teismas nusprendė nenagrinėti bylos.

7 straipsnis. Laikinosios apsaugos priemonės

Šioje konvencijoje laikinosios apsaugos priemonės neregamentuojamos. Šioje konvencijoje nereikalaujama, kad Susitariančiosios Valstybės teismas suteiktų, atsisakytų suteikti arba panaikintų laikinasias apsaugos priemones, ir nepanaikinama galimybė tai daryti ir ji nedaro poveikio šalies galimybei prašyti arba teismo pareigai suteikti tokias priemones, atsisakyti jų arba jas panaikinti.

III SKYRIUS. PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

8 straipsnis. Pripažinimas ir vykdymas

1. Susitariančiosios Valstybės teismo, nurodyto pagal išimtinį teismo susitarimo pasirinkimą, priimtas sprendimas kitose Susitariančiosiose Valstybėse pripažįstamas ir vykdomas pagal šio skyriaus nuostatas. Atsisakyti pripažinti arba vykdyti teismo sprendimą galima tik šioje konvencijoje konkrečiai nurodytais pagrindais.

2. Nepažeidžiant tokios peržiūros, kokia reikalinga taikant šio skyriaus nuostatas, kilmės valstybės teismo priimto sprendimo dėl bylos aplinkybių peržiūrėti negalima. Teismas, į kurį

kreipiamasi, privalo vadovautis faktais, kuriais remdamasis kilmės valstybės teismas nustatė savo jurisdikciją, išskyrus atvejus, kai teismo sprendimas buvo priimtas nedalyvaujant atsakovui.

3. Teismo sprendimas pripažįstamas tik jeigu jis galioja kilmės valstybėje ir yra vykdomas tik jeigu jis yra vykdytinas kilmės valstybėje.

4. Pripažinimas arba vykdymas gali būti atidėtas arba jo gali būti atsisakyta, jeigu teismo sprendimas gali būti peržiūrimas kilmės valstybėje arba jeigu nepasibaigė terminas, per kurį galima kreiptis dėl įprastos peržiūros. Atsisakymas neužkerta kelio vėliau pateikti prašymą pripažinti arba vykdyti teismo sprendimą.

5. Šis straipsnis taip pat taikomas sprendimui, kurį priėmė Susitariančiosios Valstybės teismas pagal toje Susitariančiojoje Valstybėje pasirinkto teismo perduotą bylą, kaip leidžiama pagal 5 straipsnio 3 dalį. Tačiau kai pasirinktas teismas turėjo teisę nuspręsti, ar perduoti bylą kitam teismui, šalies, kuri prieštaravo bylos perdavimui tinkamu laiku kilmės valstybėje, atžvilgiu galima atsisakyti pripažinti teismo sprendimą arba jį vykdyti.

9 straipsnis. Atsisakymas pripažinti arba vykdyti

Teismo sprendimą galima atsisakyti pripažinti arba vykdyti, jeigu:

a) susitarimas pagal pasirinkto teismo valstybės teisę negaliojo, išskyrus atvejus, kai pasirinktas teismas nustatė, kad susitarimas galioja;

b) šalis neturėjo veiksnio sudaryti susitarimą pagal prašomosios valstybės teisę;

c) apie bylos iškėlimo arba lygiavertį dokumentą, įskaitant esminius ieškinio elementus:

i) atsakovui nebuvo pranešta tinkamu laiku ir tokiu būdu, kad jis galėtų pasirengti gynybai, išskyrus atvejus, kai atsakovas atvyko į teismą ir dalyvavo byloje neginčydamas kilmės teismo pranešimo, jeigu kilmės valstybės teisė leidžia ginčyti pranešimą; arba

ii) atsakovui prašomojoje valstybėje buvo pranešta su prašomosios valstybės dokumentų įteikimo pagrindiniais principais nesuderinamu būdu;

d) proceso požiūriu teismo sprendimas buvo gautas apgaulės būdu;

e) pripažinimas arba vykdymas akivaizdžiai prieštarautų prašomosios valstybės viešajai tvarkai, įskaitant situacijas, kai konkretūs bylos procesai, kuriems pasibaigus buvo priimtas teismo sprendimas, buvo nesuderinami su tos valstybės pagrindiniais teisingo proceso principais;

f) teismo sprendimas yra nesuderinamas su teismo sprendimu, priimtu prašomojoje valstybėje išnagrinėjus ginčą tarp tų pačių šalių; arba

g) teismo sprendimas yra nesuderinamas su anksčiau priimtu teismo sprendimu kitoje valstybėje tarp tų pačių šalių tuo pačiu pagrindu, jeigu ankstesnis teismo sprendimas atitinka sąlygas, reikalingas jam pripažinti prašomojoje valstybėje.

10 straipsnis. Prejudiciniai klausimai

1. Kai byla, kuriai netaikoma 2 straipsnio 2 dalis arba 21 straipsnis, iškilo kaip prejudicinis klausimas, nutartis šiuo klausimu nėra pripažįstama arba vykdoma pagal šią konvenciją.
2. Teismo sprendimą galima atsisakyti tam tikru mastu pripažinti arba vykdyti, jeigu jis buvo pagrįstas byloje, kuriai netaikoma 2 straipsnio 2 dalis, priimta nutartimi.
3. Tačiau tuo atveju, kai priimama nutartis dėl intelektinės nuosavybės teisės, išskyrus autorių arba gretutines teises, pagal šio straipsnio 2 dalį atsisakyti pripažinti arba vykdyti teismo sprendimą arba jį atidėti galima tik kai:
 - a) ta nutartis yra nesuderinama su teismo sprendimu arba kompetentingos institucijos sprendimu toje byloje, priimtu valstybėje, pagal kurios teisę atsirado intelektinės nuosavybės teisė, arba
 - b) byla dėl intelektinės nuosavybės teisės galiojimo yra nagrinėjama toje valstybėje.
4. Teismo sprendimą galima atsisakyti tam tikru mastu pripažinti arba vykdyti, jeigu jis buvo pagrįstas byloje, kuriai pagal prašomosios valstybės padarytą pareiškimą netaikomas 21 straipsnis, priimta nutartimi.

11 straipsnis. Nuostoliai

1. Teismo sprendimą galima atsisakyti tam tikru mastu pripažinti arba vykdyti, jeigu juo priteisiama atlyginti nuostolius, įskaitant atgrasomuosius arba baudinius nuostolius, kuriais šaliai nėra kompensuojami faktiškai patirti nuostoliai arba žala.
2. Teismas, į kurį kreipiamasi, turi atsižvelgti į tai, ar kilmės teismo priteisti nuostoliai yra skirti bylos žyminiam mokesčiui ir išlaidoms padengti, o jeigu taip, tai kokiu mastu.

12 straipsnis. Taikus ginčų suregulavimas (transactions judiciaires)

Taikus ginčo suregulavimas (*transactions judiciaires*), kurį patvirtino išimtiniame teismo susitarimo pasirinkime nurodytas Susitariančiosios Valstybės teismas arba kuris buvo sudarytas tame teisme nagrinėjant bylą ir kuris yra vykdytinas tokiu pat būdu, kaip ir teismo susitarimas kilmės valstybėje, yra vykdomas pagal šią konvenciją taip pat, kaip ir teismo sprendimas.

13 straipsnis. Pateiktini dokumentai

1. Šalis, siekianti pripažinimo arba besikreipianti dėl vykdymo, pateikia:
 - a) patvirtintą viso teismo sprendimo kopiją;
 - b) išimtinį teismo susitarimo pasirinkimą, patvirtintą jo kopiją arba kitus jo buvimą patvirtinančius įrodymus;

c) jeigu teismo sprendimas buvo priimtas nedalyvaujant atsakovui, originalą arba patvirtintą kopiją dokumento, įrodančio, kad nedalyvaujanti šalis buvo informuota apie bylos iškėlimo arba lygiavertį dokumentą;

d) visus dokumentus, reikalingus norint nustatyti, kad teismo sprendimas kilmės valstybėje galioja arba tam tikrais atvejais – kad yra vykdytinas;

e) 12 straipsnyje nurodytu atveju kilmės valstybės teismo pažymėjimą, patvirtinantį, kad teismo susitarimas arba dalis jo yra vykdytina tokiu pat būdu, kaip ir teismo sprendimas kilmės valstybėje.

2. Jeigu pagal teismo sprendimo sąlygas teismui, į kurį buvo kreiptasi, neleidžiama patvirtinti, ar buvo laikomasi šio skyriaus sąlygų, tas teismas gali prašyti pateikti visus reikalingus dokumentus.

3. Prie prašymo pripažinti arba vykdyti galima pridėti kilmės valstybės teismo (įskaitant teismo pareigūno) išduotą dokumentą pagal Hagos konferencijos dėl tarptautinės privatinės teisės rekomenduojamą ir paskelbtą formą.

4. Jeigu šiame straipsnyje nurodyti dokumentai yra parengti ne oficialia prašomosios valstybės kalba, prie jų turi būti pridedami patvirtinti vertimai į oficialią kalbą, išskyrus atvejus, kai prašomosios valstybės įstatymuose nustatyta kitaip.

14 straipsnis. Procedūra

Pripažinimo, paskelbimo vykdytinu arba registravimo vykdymo ir teismo sprendimo vykdymo procedūrą reglamentuoja prašomosios valstybės teisė, išskyrus atvejus, kai šioje konvencijoje nustatyta kitaip. Teismas, į kurį kreipiamasi, veikia operatyviai.

15 straipsnis. Atskyrimas

Atskiros teismo sprendimo dalies pripažinimas arba vykdymas yra nustatomas, kai tos dalies pripažinimo arba vykdymo prašoma, arba pagal šią konvenciją galima pripažinti arba įvykdyti tik dalį teismo sprendimo.

IV SKYRIUS. BENDROSIOS SĄLYGOS

16 straipsnis. Pereinamosios nuostatos

1. Ši konvencija taikoma išimtiniam teismo susitarimų pasirinkimui, sudarytam įsigaliojus konvencijai pasirinkto teismo valstybėje.

2. Ši konvencija netaikoma byloms, pradėtoms iki įsigaliojant šiai konvencijai valstybėje, į kurios teismą buvo kreiptasi.

17 straipsnis. Draudimo ir perdraudimo sutartys

1. Bylos pagal draudimo arba perdraudimo sutartį šios konvencijos taikymo sričiai priklauso remiantis tuo, kad draudimo arba perdraudimo sutartis yra susijusi su byla, kuriai ši konvencija netaikoma.

2. Teismo sprendimo, susijusio su atsakomybe pagal draudimo arba perdraudimo sutarties sąlygas, pripažinimas arba vykdymas negali būti ribojamas arba negali būti atsisakoma jį pripažinti ir vykdyti remiantis tuo, kad atsakomybė pagal tą sutartį numato kompensuoti nuostolius apdraustajam arba perdraustajam:

a) byloje, kuriai ši konvencija netaikoma, arba

b) nuostolių priteisimo atveju, kuriam galima taikyti 11 straipsnį.

18 straipsnis. Reikalavimo įteisinti netaikymas

Visų pagal šią konvenciją atsiųstų arba pristatytų dokumentų nereikia įteisinti arba jiems taikyti panašius formalumus, įskaitant apostilę.

19 straipsnis. Pareiškimai dėl jurisdikcijos ribojimo

Valstybė gali pareikšti, kad jos teismai gali atsisakyti nagrinėti ginčus, kuriems taikomas išimtinis teismo susitarimo pasirinkimas, jeigu, išskyrus pasirinkto teismo vietą, nėra ryšio tarp tos valstybės ir šalių arba ginčo.

20 straipsnis. Pareiškimai dėl pripažinimo ir vykdymo ribojimo

Valstybė gali pareikšti, kad jos teismai gali atsisakyti pripažinti arba vykdyti kitos Susitariančiosios Valstybės teismo priimtą sprendimą, jeigu šalys gyveno prašomojoje valstybėje ir šalių santykiai bei visi kiti su ginču susiję elementai, išskyrus pasirinkto teismo vietą, buvo susiję tik su prašomąja valstybe.

21 straipsnis. Pareiškimai dėl konkrečių bylų

1. Kai valstybė yra labai suinteresuota netaikyti šios konvencijos konkrečiai bylai, ši valstybė gali pareikšti, kad ji netaikys konvencijos tai bylai. Tokį pareiškimą daranti valstybė užtikrina, kad pareiškimas nebus platesnis nei reikalinga ir kad konkreti byla, kuriai netaikoma konvencija, yra aiškiai ir tiksliai apibrėžta.

2. Atsižvelgiant į tą bylą, konvencija netaikoma:

a) Susitariančiojoje Valstybėje, kuri padarė pareiškimą;

b) kitose Susitariančiojiose Valstybėse, kai išimtiniame teismo susitarimo pasirinkime yra nurodyti pareiškimą padariusios valstybės teismai arba vienas ar daugiau konkrečių teismų.

22 straipsnis. Abipusiai pareiškimai dėl neišimtinio teismo susitarimų pasirinkimo

1. Susitariančioji Valstybė gali pareikšti, kad jos teismai pripažins ir vykdys sprendimus kitos Susitariančiosios Valstybės teismų, nurodytų tarp dviejų ar daugiau šalių sudarytame teismo susitarimo pasirinkime, atitinkančiame 3 straipsnio c punkto reikalavimus, ir, kuriame nurodyta vienos ar daugiau Susitariančiųjų Valstybių teismas arba teismai, nagrinėsiantys ginčus, kurie iškilo arba gali iškilti dėl konkretaus teisinio santykio (neišimtinis teismo susitarimo pasirinkimas).

2. Kai tokį pareiškimą padariusioje Susitariančiojoje Valstybėje priimtą teismo sprendimą siekiama pripažinti arba įvykdyti kitoje tokį pareiškimą padariusioje Susitariančiojoje Valstybėje, teismo sprendimas pripažįstamas ir vykdomas pagal šią konvenciją, jeigu:

a) kilmės teismas buvo nurodytas pagal neišimtinį teismo susitarimo pasirinkimą;

b) nėra nei teismo sprendimo, priimto kito teismo, kuriame buvo galima iškelti bylą pagal neišimtinį teismo susitarimo pasirinkimą, nei nagrinėjamos bylos tarp tų pačių šalių kitame teisme dėl to paties dalyko ir

c) kilmės teismas buvo teismas, kuriame buvo iškelta pirmoji byla.

23 straipsnis. Vienodas aiškinimas

Aiškinant šią konvenciją atsižvelgiama į jos tarptautinį pobūdį ir poreikį skatinti vienodai ją taikyti.

24 straipsnis. Konvencijos taikymo peržiūra

Hagos konferencijos dėl tarptautinės privatinės teisės generalinis sekretorius reguliariai rengia susitikimus dėl:

a) šios konvencijos, įskaitant visus pareiškimus, taikymo peržiūros ir

b) svarstymų, ar šiai konvencijai reikalingi pakeitimai.

25 straipsnis. Neunifikuotos teisės sistemos

1. Susitariančiojoje Valstybėje, kurios skirtinguose teritoriniuose vienetuose taikomos dvi arba daugiau teisės sistemų, atsižvelgiant į pagal šią konvenciją nagrinėjamą bylą:

a) visos nuorodos į valstybės teisę arba procesą, kai reikia, turi būti laikomos nuorodomis į atitinkamame teritoriniame vienete galiojančią teisę arba procesą;

b) visos nuorodos į gyvenamąją vietą valstybėje, kai reikia, turi būti laikomos nuorodomis į atitinkamą teritorinį vienetą;

c) visos nuorodos į valstybės teismą arba teismus, kai reikia, turi būti laikomos nuorodomis į atitinkamo teritorinio vieneto teismą arba teismus;

d) visos nuorodos į ryšį su valstybe, kai reikia, turi būti laikomos nuorodomis į ryšį su atitinkamu teritoriniu vienetu.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, Susitariančioji Valstybė, kurią sudaro du arba daugiau teritorinių vienetų, kuriuose taikomos skirtingos teisės sistemos, neprivalo taikyti šios konvencijos situacijoms, išimtinai susijusioms su tokiais skirtingais teritoriniais vienetais.

3. Susitariančiosios Valstybės, kurioje yra du arba daugiau teritorinių vienetų, kuriuose taikomos skirtingos teisės sistemos, teritorinio vieneto teismas neprivalo pripažinti arba vykdyti kitoje Susitariančiojoje Valstybėje priimto teismo sprendimo vien dėl to, kad teismo sprendimas buvo pripažintas arba įvykdytas pagal šią Konvenciją kitame tos pačios Susitariančiosios Valstybės teritoriniame viename.

4. Šis straipsnis netaikomas regioninei ekonominės integracijos organizacijai.

26 straipsnis. Santykis su kitais tarptautiniais dokumentais

1. Šią konvenciją reikia kiek įmanoma aiškinti taip, kad ji atitiktų kitas Susitariančiųjų Valstybių galiojančias sutartis, nepaisant to, ar jos sudarytos prieš įsigaliojant šiai konvencijai, ar jai įsigaliojus.

2. Ši konvencija nedaro poveikio Susitariančiosios Valstybės taikomai sutarčiai, nepaisant to, ar ji sudaryta prieš įsigaliojant šiai konvencijai, ar jai įsigaliojus, tais atvejais, kai nė viena iš šalių negyvena Susitariančiojoje Valstybėje, kuri nėra sutarties Šalis.

3. Ši konvencija nedaro poveikio Susitariančiosios Valstybės taikomai sutarčiai, sudarytai prieš įsigaliojant šiai konvencijai toje Susitariančiojoje Valstybėje, jeigu šios konvencijos taikymas būtų nesuderinamas su tos Susitariančiosios Valstybės pareigomis kuriai nors kitai valstybei, nesančiai šios konvencijos Susitariančiaja Šalimi. Ši dalis taip pat taikoma sutartims, kuriomis peržiūrima arba pakeičiama sutartis, sudaryta prieš įsigaliojant šiai konvencijai toje Susitariančiojoje Valstybėje, išskyrus tuos atvejus, kai dėl peržiūros arba pakeitimo atsiranda nauji prieštaravimai šiai konvencijai.

4. Ši konvencija nedaro poveikio Susitariančiosios Valstybės taikomai sutarčiai, nepaisant to, ar ji sudaryta prieš įsigaliojant šiai konvencijai, ar jai įsigaliojus, kai siekiama pripažinti ir vykdyti teismo sprendimą, priimtą Susitariančiosios Valstybės, kuri taip pat yra tos sutarties šalis, teismo. Tačiau teismo sprendimas negali būti pripažįstamas arba vykdomas mažesne apimtimi, nei numatyta pagal šią konvenciją.

5. Ši konvencija nedaro poveikio Susitariančiosios Valstybės taikomai sutarčiai, kuri dėl konkrečios bylos reglamentuoja teismo sprendimų jurisdikciją arba pripažinimą ar vykdymą, net jeigu ji buvo sudaryta įsigaliojus šiai konvencijai ir net jeigu visos susijusios valstybės yra šios konvencijos Šalys. Ši dalis taikoma tik jeigu Susitariančioji Valstybė pagal šią dalį padarė pareiškimą dėl sutarties. Tokio pareiškimo atveju kitos Susitariančiosios Valstybės nėra įpareigosotos taikyti šią konvenciją tai konkrečiai bylai, jei yra kokių nors prieštaravimų, kai išimtiname teismo susitarimo pasirinkime yra nurodyta pareiškimą padariusios Susitariančiosios Valstybės teismas arba vienas ar daugiau konkrečių teismų.

6. Ši konvencija nedaro poveikio regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kuri yra šios konvencijos Šalis, taisyklių taikymui, nepaisant to, ar jos buvo priimtos prieš įsigaliojant šiai konvencijai, ar jai įsigaliojus:

a) kai nė viena iš šalių negyvena Susitariančiojoje Valstybėje, kuri nėra regioninės ekonominės integracijos organizacijos valstybė narė;

b) pripažįstant arba vykdant teismo sprendimus tarp regioninės ekonominės integracijos organizacijos valstybių narių.

V SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS SĄLYGOS

27 straipsnis. Pasirašymas, ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas arba prisijungimas

1. Ši konvencija teikiama pasirašyti visoms valstybėms.
2. Pasirašiusiosios valstybės šią konvenciją ratifikuoja, priima arba patvirtina.
3. Prie šios konvencijos gali prisijungti visos valstybės.
4. Ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentai deponuojami Nyderlandų Karalystės užsienio reikalų ministerijoje, kuri yra konvencijos depozitaras.

28 straipsnis. Pareiškimai dėl neunifikuotų teisės sistemų

1. Jeigu valstybėje yra du arba daugiau teritorinių vienetų, kuriuose pagal šią konvenciją nagrinėjamos bylos taikomos skirtingos teisės sistemos, ji pasirašydama, ratifikuodama, priimdama, patvirtindama šią konvenciją arba prisijungdama prie jos gali pareikšti, kad konvencija taikoma visiems jos teritoriniams vienetams arba tik vienam arba daugiau iš jų, ir gali pakeisti šį pareiškimą, bet kuriuo metu pateikdama kitą pareiškimą.
2. Apie pareiškimą pranešama depozitarui ir jame aiškiai nurodomi teritoriniai vienetai, kuriems taikoma konvencija.
3. Jeigu valstybė pagal šį straipsnį nepadaro jokio pareiškimo, konvencija taikoma visiems tos valstybės teritoriniams vienetams.
4. Šis straipsnis netaikomas regioninei ekonominės integracijos organizacijai.

29 straipsnis. Regioninės ekonominės integracijos organizacijos

1. Regioninė ekonominės integracijos organizacija, kurią sudaro tik suverenios valstybės ir kuri turi kompetenciją nagrinėti kai kurias arba visas šios konvencijos reglamentuojamas bylas, panašiai gali pasirašyti, priimti, patvirtinti šią konvenciją arba prisijungti prie jos. Regioninė ekonominės integracijos organizacija tokiu atveju turi Susitariančiosios Valstybės teises ir pareigas tiek, kiek organizacija turi kompetenciją nagrinėti šios konvencijos reglamentuojamas bylas.
2. Regioninė ekonominės integracijos organizacija pasirašydama, priimdama, patvirtindama arba prisijungdama raštu informuoja depozitarą apie šios konvencijos reglamentuojamas bylas, dėl kurių kompetenciją organizacijai perdavė jos valstybės narės. Organizacija nedelsdama raštu informuoja depozitarą apie visus savo kompetencijos pasikeitimus, kaip nurodyta pagal šią dalį išduotame paskutiniame pranešime.

3. Įsigaliojant šiai konvencijai į visus regioninės ekonominės integracijos organizacijos deponuotus dokumentus nėra atsižvelgiama, išskyrus atvejus, kai regioninė ekonominės integracijos organizacija pagal 30 straipsnį pareiškia, kad jos valstybės narės nebus šios konvencijos šalimis.

4. Kai reikia, visos šios konvencijos nuorodos į „Susitariančiąją Valstybę“ arba „Valstybę“ regioninei ekonominės integracijos organizacijai, kuri yra konvencijos šalis, taikomos vienodai.

30 straipsnis. Regioninės ekonominės integracijos organizacijos prisijungimas be savo valstybių narių

1. Pasirašydama, priimdama, patvirtindama arba prisijungdama regioninė ekonominės integracijos organizacija gali pareikšti, kad ji įgyvendina kompetenciją dėl visų šios konvencijos reglamentuojamų bylų ir kad jos valstybės narės nebus šios konvencijos šalimis, tačiau privalo jos laikytis atsižvelgiant į tai, kad organizacija pasirašė, priėmė, patvirtino arba prisijungė.

2. Jeigu regioninė ekonominės integracijos organizacija pagal šio straipsnio 1 dalį padaro pareiškimą, kai reikia, visos šios konvencijos nuorodos į „Susitariančiąją Valstybę“ arba „Valstybę“ organizacijos valstybėms narėms taikomos vienodai.

31 straipsnis. Įsigaliojimas

1. Ši konvencija įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams po antrojo 27 straipsnyje nurodyto ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo.

2. Vėliau ši konvencija įsigalioja:

a) kiekvienai valstybei arba regioninei ekonominės integracijos organizacijai ją ratifikavus, priėmus, patvirtinus arba prie jos prisijungus, pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo;

b) kiekviename teritoriniame vienetė, kuriame šios konvencijos galiojimas buvo išplėstas pagal 28 straipsnio 1 dalį, pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo pranešimo apie tamė straipsnyje nurodytą pareiškimą.

32 straipsnis. Pareiškimai

1. 19, 20, 21, 22 ir 26 straipsniuose nurodyti pareiškimai gali būti padaromi pasirašius, ratifikavus, priėmus, patvirtinus arba prisijungus arba bet kuriuo kitu metu po to ir jie gali būti bet kuriuo metu pakeičiami arba panaikinami.

2. Apie pareiškimus, pakeitimus ir panaikinimus pranešama depozitarui.

3. Pasirašant, ratifikuojant, priimant, patvirtinant arba prisijungiant padarytas pareiškimas atitinkamoje valstybėje įsigalioja kartu su šia konvencija.

4. Vėliau padarytas pareiškimas ir visi pareiškimo pakeitimai arba jo panaikinimas įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai depozitaras gavo pranešimą.

5. Pagal 19, 20, 21 ir 26 straipsnius padarytas pareiškimas netaikomas išimtiniais teismo susitarimų pasirinkimams, sudarytiems prieš įsigaliojant šiai konvencijai.

33 straipsnis. Denonsavimas

1. Ši konvencija gali būti denonsuojama raštu apie tai pranešant depozitarui. Denonsavimas gali būti netaikomas tam tikriems neunifikuotos teisės sistemos, kuriai taikoma ši konvencija, teritoriniams vienetams.

2. Denonsavimas įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai depozitaras gavo pranešimą. Jeigu pranešime nurodytas ilgesnis denonsavimo įsigaliojimo terminas, denonsavimas įsigalioja pasibaigus tokiam ilgesniam terminui po to, kai depozitaras gavo pranešimą.

34 straipsnis. Depozitaro pranešimai

Depozitaras Hagos konferencijos dėl tarptautinės privatinės teisės valstybėms narėms, kitoms valstybėms ir regioninėms ekonominės integracijos organizacijoms, kurios pasirašė, ratifikavo, priėmė, patvirtino arba prisijungė pagal 27, 29 ir 30 straipsnius, praneša apie:

a) 27, 29 ir 30 straipsniuose nurodytus pasirašymus, ratifikavimus, priėmimus, patvirtinimus ir prisijungimus;

b) datą, kurią ši konvencija įsigalioja pagal 31 straipsnį;

c) 19, 20, 21, 22, 26, 28, 29 ir 30 straipsniuose nurodytus pranešimus, pareiškimus, pakeitimus ir panaikinimus;

d) 33 straipsnyje nurodytą denonsavimą.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti atstovai pasirašė šią konvenciją.

Priimta 2005 m. birželio 30 d. Hagoje anglų ir prancūzų kalbomis, tekstai abiem kalbomis yra autentiški, viena kopija, kuri deponuojama Nyderlandų Karalystės Vyriausybės archyvuose ir kurios patvirtintos kopijos diplomatiniais kanalais siunčiamos kiekvienai Hagos konferencijos dėl tarptautinės privatinės teisės valstybei narei nuo jos Dvidešimtosios sesijos dienos, ir kiekvienai valstybei, kuri yra tos sesijos dalyvė.